

'het roepen van een blinde'

Meditatie ds. Gerard Rinsma zondag 28 oktober 2018

1ste schriftlezing: Jesaja 59: 9-19
2de schriftlezing: Marcus 10:46-52

OVERWEGING

Gemeente van Onze Heer Jezus Christus, lieve mensen

Zaterdagavond was ik bij een concert van een Nederlandse zanger. Hij werd begeleid door een bijzondere pianist: pianist met een prachtige aanslag en een geweldige timing. Ik probeerde een beetje naar voren te dringen om beter zicht op de pianist te krijgen: ik was onder de indruk van zijn spel, maar toen ik hem zag, zag ik onmiddellijk dat hij blind was. Toen hij even later een lied op accordeon moest begeleiden, zou je hem op de tast naar zijn instrument grijpen, zoeken; en zag je zijn vingers zoekend over de knoppen. Maar er was nog iets, waardoor je kon zien dat hij blind was: je kon zien dat hij gewend was om zijn hoofd niet te gebruiken; alleen bij het applaus draaide hij zijn hoofd richting publiek, maar zonder hem te zien keek hij als het ware in het luchtledige.

We kennen misschien nog de blinde zanger Jules de Corte - ik zou wel eens willen weten - , we kennen ook de blinde cabaretier Vincent Bijlo en uit Amerika: Stevie Wonder, Ray Charles: mensen, die vanaf hun geboorte blind zijn en desondanks toch ondanks hun lichamelijke beperking het heel ver hebben geschopt. Dankzij speciaal onderwijs dankzij voorzieningen en maar ook dankzij hun talent.

Wat betekent dat als je niets kunt zien en dat al vanaf de geboorte af? Het betekent dat je aangewezen bent op de andere zintuigen: ruiken, proeven, tasten en horen natuurlijk. Dat betekent dat je aangewezen bent op geluiden en vooral ook stemmen. Je gaat heel scherp horen en geluiden onderscheiden. Niet zozeer wat mensen zeggen, maar hoe ze het zeggen. En je wordt niet afgeleid door wat je ogen zien. Natuurlijk is het een enorme handicap, zeker in onze samenleving, waar zoveel op het zien is gericht: televisie, internet, smartphones. Een krant lezen is er niet bij; het Journaal klinkt als een radio; en als je weet dat we 10 keer sneller kunnen lezen dan luisteren, dan betekent dat ook dat je de informatie veel langzamer tot je kunt nemen. Alles, wandelen lopen, gaat veel langzamer en moet veel voorzichtiger: met een stok moet je als het ware je voelsprietten uitsteken. En ben je aangewezen op mensen, die een helpende hand willen bieden of op je hond, die je geleidt. Dankzij onze voorzieningen kun je als blinde nog meekomen, maar in de oudheid betekende blind zijn dat je tot de bedelstaf veroordeeld was; dat je alleen

nog in leven kon blijven door letterlijk je hand op te houden en te vragen om een aalmoes.¹

De mensen van toen waren eraan gewend en als ze zich netjes gedragen, zijn ze ook wel bereid om hen iets toe te stoppen; maar ze moeten niet gaan schreeuwen en aandacht gaan trekken: dat is lastig, dat is storend. Velen bestraffen hem, opdat hij zou zwijgen.

Ze willen dat hij zijn mond houdt. Ze willen hun wereld overzichtelijk houden. Jezus is er voor de mensen op de weg, niet voor de mensen aan de kant.

Maar voor deze Bartimeüs is Jezus is de strohalm, waar hij zich aan vastklampt; deze rabbi is voor hem de laatste hoop; het is nu of nooit; er op of er onder. Hij heeft over Jezus gehoord, die messiaanse man, door wiens goddelijke kracht blinden en doven, melaatsen en lammen genezing vinden. De man, die de barmhartigheid zelve is, de man, die tot in alle vezels God ontferming belichaamt.

*Blinden herkennen de hand
dovemansoren verstaan hem.*

En daarom roept hij nog harder 'Zoon van David. Jezus, erbarm u!'. In het Grieks is dat Kyrië Eleison, de roep, die we elke zondag in het smeekgebed herhalen. Maar 'Zoon van David', met die messiaanse woorden heeft nog niemand Jezus aangesproken. Hoe kent deze blinde bedelaar het geheim van de Mensenzoon? Daar waar de leerlingen er elke keer naast zitten en het niet begrijpen, niet zien, daar treft deze Bartimeüs de kern van Jezus' zending, van zijn bedoeling, van zijn wezen. Want de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden², maar om het verlorene te zoeken en te redden³ en zijn leven te geven als losgeld voor velen.⁴

---

¹ Den Heijer, Schelling; Symbolen in de Bijbel, pg. 56 In de bijbel kunnen we lezen dat blindheid een veel voorkomende ziekte is in die tijd. Andere bronnen bevestigen dat. Dat is niet verwonderlijk in een klimaat van stof, felle zon. Vliegen en geringe hygiëne. De ogen zijn in zo'n klimaat zeer kwetsbaar. De ouderdom brengt slechtziendheid en zelfs blindheid met zich mee (Gen. 27:1; I Sam. 3:2). Ook ontstaat blindheid doordat de een de ander de ogen uitsteekt, als straf en om de ander onschadelijk te maken. Wie dit ondergaat, voelt zich zwaar veracht en weet zich machteloos (Richt. 16:21; 2 Kon. 25:7).

b. Blinden zijn in de Bijbelse tijd sociaal en economisch volstrekt afhankelijk van de goedheid van anderen. Hun situatie is erbarmelijk en wankel (Job 5:14; Klaagl. 5:17). Bovendien worden zij geduid als cultisch onvolmaakt. Aan bepaalde diensten mochten zij niet meedoen (Lev. 21:18). Zij leven aan de rand. De schreeuw van de blinde Bartimeüs onthult het leed dat achter deze handicap schuilgaat (Mar. 10:46-52). Door hun kwetsbaarheid genieten blinden bijzondere bescherming van de wet (Deut. 29:18) Kenmerk van de toekomstige wereld is dat blindheid is uitgebannen (Jer. 31:8; Mat. 11:5).

² Marcus 10: 45

³ Lucas 19:10

⁴ Marcus 10: 45

Tenminste, dat heeft hij gehoord, en als hij het goed heeft gehoord, dan zal deze man Gods hem zeker zien, en misschien, misschien zal hij hem zien. Andermaal schreeuwt hij boven het rumoer van de mensen uit: 'Zoon van David, erbarm u!'

Hij gelooft dat zijn leven een keer kan nemen, en dat geloof is zijn redding. Jezus staat stil. De verering van de velen die hem volgen acht hij geringer dan de roep om hulp van deze ene terzijde. 'Roep hem.' Zij roepen de blinde. 'Houd moed, sta op, hij roept je.'

Je leest er gemakkelijk over heen, maar het valt me op hoe vaak deze woorden in de bijbel klinken.⁵ Als de leerlingen in het schip zitten en bang zijn dat ze zullen vergaan⁶; als een verlamde voor zijn voeten wordt gebracht⁷; als een vloeiende vrouw hem aanraakt⁸, maar ook in het Oude testament bij de profeten.⁹ En hoe vaak het ook tegen Paulus is

---

⁵ **qarse, w** by-form of **qarre, w** be cheerful, be courageous, **qa, rsei, qarsei/te** *Courage! Cheer up! Don't be afraid!* Mt 9:2, 22; 14:27; Mk 6:50; 10:49; J 16:33; Ac 23:11.*

⁶ **Mark 6:46-51** En toen Hij afscheid van hen genomen had, ging Hij naar de berg om te bidden. En bij het vallen van de avond was het schip midden op de zee, en Hij was alleen aan land. En toen Hij zag, dat zij zich aftobden om vooruit te komen bij het varen - want zij hadden de wind tegen - kwam Hij omstreeks de vierde nachtwake tot hen, gaande over de zee; en Hij wilde hen voorbijgaan. Toen zij Hem over de zee zagen gaan, meenden zij, dat het een spook was en zij schreeuwden luid. Want allen zagen zij Hem en werden verbijsterd. Maar terstond sprak Hij met hen en zeide tot hen: **Houdt moed**, Ik ben het, weest niet bevreesd! En Hij klom bij hen in het schip en de wind ging liggen. En zij waren innerlijk bovenmate ontsteld,

⁷ **Mattheus 9:1-7** En in een schip gegaan zijnde, stak Hij over en Hij kwam in zijn eigen stad. En zie, men bracht een verlamde, op een bed liggende, tot Hem. En daar Jezus hun geloof zag, zeide Hij tot de verlamde: **Houd moed**, mijn kind, uw zonden worden vergeven. En zie, sommige der schriftgeleerden zeiden bij zichzelf: Deze lastert God. En daar Jezus hun overleggingen kende, zeide Hij: Waarom overlegt gij kwaad in uw hart? ⁵ Want wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden worden vergeven, of te zeggen: Sta op en wandel? Maar, opdat gij weten moogt, dat de Zoon des mensen macht heeft op aarde zonden te vergeven - toen zeide Hij tot de verlamde: Sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis. En hij stond op en ging naar huis.

⁸ **Mattheus 9:20-22** En zie, een vrouw, die reeds twaalf jaren aan bloedvloeïngen leed, kwam van achteren tot Hem en raakte de kwast van zijn kleed aan. Want, zeide zij bij zichzelf, indien ik slechts zijn kleed aanraak, zal ik behouden zijn. Maar Jezus keerde Zich om, zag haar en zeide: **Houd moed**, dochter, uw geloof heeft u behouden. En de vrouw was behouden van dat ogenblik af.

⁹ **Jesaja 41:1-10** Hoort Mij zwijgend aan, gij kustlanden, en laten de natiën nieuwe kracht putten; laten zij toetreden en dan spreken; laten wij tezamen in het gericht gaan. Wie heeft hem uit het oosten verwekt, dien bij elke schrede de zege ontmoet? Wie levert volken aan hem over en doet hem koningen vertreden, wiens zwaard hen maakt tot stof, wiens boog hen maakt tot dwarrelende stoppels? Hij vervolgt hen, hij gaat ongedeerd voort op een pad dat hij nog nooit had betreden. Wie heeft dit bewerkt en tot stand gebracht? Hij, die de geslachten van de aanvang af heeft geroepen; Ik, de HERE, die de eerste ben, en bij de laatsten ben Ik dezelfde. De kustlanden zagen het en werden bevreesd; de einden der aarde sidderden, zij naderden en kwamen nabij; de een hielp de ander en zeide tot zijn makker: **Houd moed!** De werkman bemoedigt de goudsmid; wie met de hamer plet, bemoedigt degene die op het aambeeld slaat, en hij zegt van het soldeersel: Het is goed. Daarop bevestigt hij het met spijkers, opdat het niet wankele. Maar gij, Israël, mijn knecht, Jakob, die Ik verkoren heb, nakroost van mijn vriend Abraham, gij, die Ik gegrepen heb van de einden der aarde en geroepen uit haar uithoeken, tot wie Ik zeide: Gij zijt mijn knecht, Ik heb u verkoren en u niet versmaad - vrees niet, want Ik ben met u; zie niet angstig rond, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met mijn heilrijke rechterhand.

Joel 2:21 Vrees niet, o land, jubel en verheug u, want de HERE heeft grote dingen gedaan.

Zephaniah 3:16 Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: **Vrees niet**, Sion, laten uw handen niet slap worden.

W78 Baruch 4:30 **Houd moed**, Jeruzalem; die u een naam gaf, zal u troosten.

gezegd: ¹⁰ Houd moed, want zoals gij te Jeruzalem van Mij getuigd hebt, moet gij ook te Rome getuigen.

Datzelfde wordt nu tegen Bartimeüs gezegd. Door de omstanders, die opgemerkt hebben, dat Jezus Bartimeüs heeft opgemerkt. Dat alleen al, doet hem in actie komen. Hij werpt hij zijn mantel af, springt op en loopt naar Jezus toe.

'Wat wil je dat ik voor je doe?' vraagt Jezus. De vraag lijkt een open deur, naar de bekende weg, maar het is van een groot therapeutisch inzicht. Want daardoor wordt een mens uitgenodigd om zijn of haar verlangen kenbaar te maken, te formuleren.¹¹ Doordat hij als het ware wordt

---

¹⁰ Hand. 23:10-11 En toen er grote tweedracht ontstond, vreesde de overste, dat Paulus door hen zou worden verscheurd, en hij liet de soldaten komen om hem uit hun midden weg te halen en naar de kazerne te brengen. En de volgende nacht stond de Here bij hem en zeide: **Houd moed**, want zoals gij te Jeruzalem van Mij getuigd hebt, moet gij ook te Rome getuigen.

Hand. 27:21-25 En nadat zij lang zonder eten waren gebleven, ging Paulus in hun midden staan en zeide: Mannen, had men maar naar mij geluisterd om niet van Kreta weg te varen en zich dit ongerief en deze averij te besparen! Maar ook **nu wek ik u op moed te houden**, want het leven van niemand uwer zal verloren gaan, alleen maar het schip. Want deze nacht heeft een engel van de God, wie ik toebehoor en die ik vereer, bij mij gestaan, en hij heeft gezegd: Wees niet bevreesd, Paulus, want gij moet voor de keizer staan; en zie, allen, die met u varen, heeft God u geschonken. Daarom, mannen, houdt moed, want dit vertrouwen heb ik op God, dat het zo zal gaan, als mij gezegd is.

¹¹ Gunda Schneider Flume Grundkurs Dogmatik, pg. 102 Jesus spricht Menschen, die sich mit der Bitte um Hilfe an ihn gewandt haben, Glauben zu. Es handelt sich um Menschen, die in äußerster Not, in aussichtsloser Situation dennoch um Hilfe bitten, indem sie an Jesu Erbarmen appellieren. „Dein Glaube hat dich gesund gemacht“ (hat dich gerettet), sagt er etwa der Frau, die in der Hoffnung auf Heilung in der Menge sein Kleid berührt hat (Mk 5,34). Wie ist diese für uns zunächst befremdliche Aussage zu begreifen? Glauben bezeichnet hier ein von Jesus provoziertes Vertrauen auf Heilung, auf Überwindung der Not. Nicht ein Fürwahr halten oder Bekennen hat die Frau gerettet, sondern die von Jesus ausgehende Provokation zum Vertrauen. Deshalb traute die Frau Jesus die Wunderheilung zu, die man von ihm im Zusammenhang mit der Rede vom Reich Gottes erzählte. Man sollte deshalb nicht von „blindem Vertrauen“ reden, denn Jesu Auftreten und Reden provozierte Vertrauen und brachte zugleich das dem Glauben eigene Wissen um die Nahe Gottes zur Sprache. Das Vertrauen kann nicht gegen das dem Glauben eigentümliche Wissen ausgespielt werden, vielmehr gehören Glaubensvertrauen und Glaubenswissen zusammen und begründen das Geschehen, durch das Menschen aus sich selbst herausgeholt und auf etwas außerhalb ihrer bezogen werden, so dass sie sich darauf verlassen können. Glauben stellt sich hier also nicht als für wahrhaltendes Urteilen dar, sondern als ein Neuwerden: Die Frau kann Beziehung aufnehmen, weil sie sich verlassen kann, der Blick auf Jesus eröffnet ihr eine neue Perspektive. Durch den Glauben wird für die Frau die ganze Wirklichkeit und nicht nur ihr subjektives Selbst verwandelt, und sie hat teil an der Macht und der Möglichkeit dessen, auf den sie vertraut.

In ähnlicher Weise ist vom Glauben die Rede in der Geschichte von der kanaanäischen Frau, die sich an Jesus wendet mit dem Ruf: „Ach Herr, du Sohn Davids, erbarme dich meiner!“, damit er ihre besessene Tochter heile (Mt 15,21-28). Sie wird zunächst abgewiesen mit der religiösen Ausflucht: „Ich bin nur gesandt zu den verlorenen Schafen des Hauses Israel.“ Aber sie beharrt, sie pocht geradezu auf sein Erbarmen, darauf, dass er sich das Leben ihres Kindes angelegen sein lasse. Als hartnackige Bittstellerin halt die Frau Jesus, der sie wegschicken wollte, mit dem Spruch: „Es ist nicht recht, dass man den Kindern ihr Brot nehme und werfe es vor die Hunde“, eine Binsenwahrheit entgegen: „Ja, Herr; aber doch fressen die Hunde von den Brosamen, die vom Tisch ihrer Herren fallen.“ Diese penetrante Beharrlichkeit wird Glaube genannt.

Was heißt da Glauben? Die Frau bezwingt Jesus mit ihrer Aufdringlichkeit. Woher der Mut? Sie traut sich: „Es muss doch Leben geben für das Kind.“ Sie verlasst sich: „Ich kann es nicht heilen. Herr hilf mir.“ Sie halt fest an ihm und damit an der Macht des Erbarmens. Die „normale“ Reaktion wäre wohl, „realistisch“ die Not zu akzeptieren; Glauben aber ist Revolte gegen resignierenden Realismus. Irgend etwas hat die Frau gepackt, nicht in diesem resignierenden Realismus stecken zu bleiben. Indem sie sich buchstäblich verlasst auf das Erbarmen, hat sie teil an der einzigen Macht, die Wirklichkeit neu schaffen kann, an der Barmherzigkeit, die in Jesu Leben, ' Reden und Handeln gegenwärtig ist.

geroepen. Tevoorschijn wordt geroepen. Inderdaad: geprovoceerd. Hetzelfde gebeurt, als je een kind vraagt: wat wil je later worden? Dan krijg je antwoorden als voetballer, astronaut, mannequin of filmster. Ouderen gaan dan glimlachen, omdat ze het herkennen, van toen ze zelf klein waren. Er worden dromen wakker geroepen, wensen, verlangens. Vraag aan een gevangene, vraag aan een zieke, vraag een rouwende, vraag aan een werkzoeker, vraag aan een asielzoeker. Of wanneer Jezus het aan onszelf zou vragen: 'Wat wil je dat ik voor je doe?', wat zouden we dan antwoorden, zeggen?

Met deze vraag van Jezus doet Jezus een appel op de verborgen kracht, wil die als het ware tot leven wekken.

Maar – en dat is de keerzijde – hij brengt ook de verborgen dromen aan het licht. Toen ik een jongetje vroeg: wat wil je later worden, zei hij: rijk! En op internet schreef iemand: Beste Geld Coach, Ik heb een vraag. Ik zit nog op de middelbare school en wil later echt wat bereiken, echt veel geld hebben. Hoe kan ik daar nu al mee beginnen? Ik weet wel dat veel geld niet gelukkig maakt, tenminste dat zeggen ze. Ben het er niet mee eens, maar toch. Wat zijn goede banen waar je veel mee verdient?

Weet u nog, vorige week, toen we hoorden dat Jezus exact dezelfde vraag aan zijn leerlingen Jakobus en Johannes stelde? 'Wat wil je dat ik voor jullie doe?' En weet u nog wat ze toen zeiden? 'Wij willen straks zo graag de ereplaatsen'¹²; waarop Jezus dan reageert: 'Jullie weten niet wat je vraagt.'¹³ Ofwel: hoe blind kun je zijn?¹⁴

Glauben im biblischen Verständnis hat also nicht mit einem ungewissen Furwahrhalten zu tun, weil er gar nicht als Akt subjektiver Annahme im Urteilsvermögen eines Menschen begründet ist. Glauben bezieht sich außerdem nicht auf einen religiösen Überbau, hier auch nicht auf ein bestimmtes Bekenntnis — wie ja auch über den Glauben anderer Nicht-Juden, wie etwa des heidnischen Hauptmanns von Kapernaum, berichtet wird. Vielmehr bezieht sich Glauben im Vertrauen auf Jesus auf den Grund und die Verlässlichkeit des Lebens, die bis in die Situation äußerster Bedrohung und Aussichtslosigkeit reichen.

¹² Marcus 10: 37-38 'Wanneer u heerst in uw glorie, laat een van ons dan rechts van u zitten en de ander links.

¹³ Marcus 10:38

¹⁴ Den Heijer, Schelling; Symbolen in de Bijbel, pg. 57 Bij Marcus staan zien en niet-zien in het kader van het volgen. De symboliek van blindheid neemt bij hem een grote plaats in, en dat toegespitst op de houding van mensen tegenover Jezus. Marcus spreekt van mensen die goede ogen hebben, maar niet zien. Hun ogen zijn gesloten voor de verlossing die in Jezus tot de wereld is gekomen. Evenzeer geldt dat er blinden zijn die wel zien; zij hebben zich geopend voor Jezus boodschap. Zien is openheid, openheid leidt tot gegrepen zijn en dat voert tot navolging. Opvallend is de plaats van de twee verhalen over blinden (8:22-26: 10:46-52). Beide verhalen vor-men de uiteinden van een groot geheel. Het eerste vertelt over de blindheid die langzaam wegtrekt, en zinspeelt daarmee op de leerlingen die stukje bij beetje de weg van Jezus gaan verstaan. Kennelijk is het voor de verdrijving van hun duisternis nodig dat zij toestaan dat Jezus hun ogen aanraakt. In 10:45 zien zij echter nog niet. Een tweede verhaal is nodig om hun relatie tot Jezus' weg te schetsen. De blinde Bartimeüs ziet met zijn hulpgeroep en zijn uitspraak 'Zoon van David' meer dan degenen die goede ogen hebben. Het slot van het genezingsverhaal zet de hoorder aan het denken: 'En terstond werd hij ziende en hij volgde Hem op de weg (10:52). Zien is Jezus volgen op zijn weg naar Jeruzalem, naar het lijden en naar de heerlijkheid.

En als Pilatus verderop de dezelfde vraag aan het volk stelt, 'Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?'¹⁵ dan brengt ook die vraag de verborgen woede, agressie, teleurstelling en haat aan het licht. Net zoals op inspraakavonden van de gemeenteraad over de komst van een nieuw AZC¹⁶ of de intocht van Sinterklaas. En net zoals toen, begonnen ze weer te schreeuwen.¹⁷ En ik ben bang dat, wanneer je net zoals Pilatus in alle onschuld vraagt 'Wat hebben ze dan misdaan?', dat ze dan net als toen alleen nog harder gaan schreeuwen: 'Kruisig hem!'

Maar hoe anders antwoordt Bartimeüs vanmorgen op de vraag van Jezus: wat wilt u dat ik u doen zal? Rabboeni, maak mij weer beter, dat ik weer kan zien.' Niet alleen dat ik van alle kleuren kan genieten en de mensen in de ogen kan kijken, maar ook dat het mij bevrijdt van dit bedelaarsbestaan. Want Bartimeüs heeft zijn mantel afgeworpen, zijn bedelaarskleed, het leven aan de rand, waarmee hij breken wil. En deze keer zegt Jezus niet: je weet niet wat je vraagt. Want wat het betekent om weer te kunnen zien, dat begrijpt zelfs een kind. Daarom zegt hij: ga heen, uw geloof heeft je gered.¹⁸ Geloof? Ja, maar dan in de zin van vertrouwen.

---

¹⁵ Marcus 15: 12

¹⁶ NRC 21 okt. 2015 Sterre van der Hee Arjen Schreuder Gejoel en boegeroep bij azc-bijeenkomst Steenbergen. Tijdens een tumultueuze bijeenkomst in sporthal 't Cromwiel hebben enkele honderden inwoners van het West-Brabantse Steenbergen hun grote ongenoegen laten blijken over de mogelijke komst van zeshonderd asielzoekers naar een bouwterrein naast een basisschool. Er was steeds groot applaus voor de bijna twintig sprekers die gewag maakten van hun angst voor onveiligheid en overlast door wat zij nadrukkelijk omschreven als 'gelukszoekers' in plaats van vluchtelingen. Er was groot boegeroep toen waarnemend burgemeester Joseph Vos het woord nam. En ook het betoog van de enkeling die zich voor opvang uitsprak, werd gehinderd door gezang, gejoel, gefluit en hoongelach, meestal eindigend met de leus 'azc weg ermee'. Wil Steenbergen asielzoekers opvangen, vraagt burgemeester Vos zijn gehoor. Oorverdovend antwoord uit honderden kelen: NEE.

Aan de vergadering was een protestmars door het centrum vooraf gegaan. Er was veel politie op de been. Een protest van voor- en tegenstanders van de komst van een asielzoekerscentrum in Steenbergen verliep vorige week grimmig. In eerste instantie zou PVV-leiders Geert Wilders komen flyereren, maar dat ging uiteindelijk niet door. Tegenstanders gooiden eieren naar voorstanders en gebruikten geweld om hun protestborden te verwijderen. Ze riepen dat het "volgende week helemaal los gaat". Bij het huis van een voormalig raadslid dat zich vóór de komst van een azc had uitgesproken, werd "een vernieling" aangebracht.

¹⁷ Marcus 15: 14

¹⁸ **pi, stij, ewj, h`** faith, trust, commitment

—1. as a characteristic or quality faithfulness, reliability, loyalty, commitment Mt 23:23; Ro 3:3; Gal 5:22; Tit 2:10.

—2. that which evokes confidence, solemn promise, oath 1 Ti 5:12; proof, pledge Ac 17:31; t h . n p)
t e t h , r h k a I have honored my obligation 2 Ti 4:7.

—3. trust, confidence, faith in the active sense = 'believing,' esp. of relation to God and Christ Mt 9:2; Mk 11:22; Lk 18:42; Ac 14:9; 26:18; Ro 4:5, 9, 11–13; Gal 2:16; Eph 1:15; Col 2:12; Hb 12:2; Js 1:6; 1 Pt 1:21. Faith as commitment, Christianity Lk 18:8; Ro 1:5, 8; 1 Cor 2:5; 13:13; 2 Cor 1:24; Gal 3 passim; Js 1:3; 1 Pt 1:9. Conviction Ro 14:22f. Faith defined Hb 11:1.—4. That which is believed, body of faith or belief, doctrine Gal 1:23; Jd 3, 20; cf. 1 Ti 1:19. [pg 159]

Met een duur woord noemen we dat 'empowerment'. En daarmee wordt een bewustwordingsproces bedoeld, waarin een mens bij zijn eigen potentieel (kracht) probeert te komen en die te activeren.¹⁹ Zoals gebeurt bij die blinde bedelaar: eerst zat hij daar met een bordje: ik ben blind, help mij. Iedereen liep hem voorbij. Tot een jonge vrouw het bordje pakte en er op de achterkant een andere tekst op schreef. Toen werd de bedelaar door iedereen opgemerkt en rolde het geld binnen. Toen de jonge vrouw terugkwam en hij haar tastend herkende aan haar schoenen, vroeg hij; wat heb je op mijn bordje geschreven. Ze zei: het is een prachtige dag en ik kan het niet zien.

En geldt dat ook niet voor ons: dat we ongewild, ongemerkt het perspectief overnemen van hoe anderen naar ons kijken? En daarmee ons zelf veroordelen, straffen, klein maken, afhankelijk, aangewezen op hulp van derden. Zoals ooit Mandela het zo krachtig vertolkte:

Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst.

Er is niets verlichts aan je klein te maken opdat andere mensen zich bij jou niet onzeker zullen voelen.

Wij zijn allemaal bedoeld om te stralen als kinderen.

Wij zijn geboren om de glorie van God die in ons is, te openbaren.

Die is niet alleen maar in sommigen van ons; die is in iedereen!

En als wij ons licht laten stralen, geven we onbewust andere mensen toestemming om hetzelfde te doen.

Als wij van onze angst bevrijd zijn, bevrijdt onze aanwezigheid vanzelf anderen.

---

¹⁹ <http://www.herstelproces.nl/herstel/wat-is-empowerment/>

Empowerment is een bewustwordingsproces. Het gaat erom dat de mens probeert bij zijn eigen potentieel (kracht) te komen en die te activeren.

In het blad Passage (Chamberlin, 1998) wordt de volgende beschrijving gegeven over mensen met empowerment. Mensen met empowerment:

snappen dat ze de mogelijkheid om hun houding te veranderen, helemaal in eigen hand hebben.

accepteren het niet als anderen hen intimideren.

laten zich niet langer betuttelen door de omgeving.

weten vaak als geen ander dat een relatie niet altijd prettig en volgens verwachting verloopt.

durven de angst van henzelf en anderen onder ogen te komen.

stappen met een gerust en goed gevoel op de ander af.

maken zich geen (of nauwelijks) zorgen over de problemen die op hun pad komen. Ze proberen deze stap voor stap op te lossen.

accepteren geen dominant gedrag van een ander en zullen er zelf ook zorg voor dragen, niet dominant naar de ander toe te zijn.

durven weer risico's te nemen door zelf weer beslissingen te nemen in hun leven.

vergroten hun eigen waarde.

geloven weer in zichzelf.

maken afspraken met zichzelf die ze ook na willen komen.

Bartimeüs heeft dat begrepen. Want zo eindigt Marcus het verhaal: En meteen kon hij weer zien en hij volgde hem op zijn weg. Dat laatste zou je misschien niet direct verwachten, maar het is wel de reden, waarom Marcus dit genezingsverhaal vertelt en op deze plek zet.²⁰ Omdat hij hoopt, dat wij, door het lezen, ook tot het inzicht komen dat in Jezus Gods barmhartigheid is verschenen. En dat wij om die reden Hem volgen en in zijn voetsporen willen treden. In feite wil hij net zoals Jezus met Bartimeüs heeft gedaan, ons van onze blindheid genezen. De blindheid van de leerlingen, die alleen op eigen eer en glorie uit waren; de blindheid van de leidlieden, die hun oor lieten hangen naar de stemming onder het volk.²¹ De blindheid van de volkswoede, de blindheid van het eigenbelang, de blindheid van het eigen hachje.²² Maar als wij willen voorkomen dat over vijftig jaar onze kinderen en kleinkinderen met grote schaamte kennis zullen nemen van hoe wij met de asielzoekers zijn omgegaan, als we willen voorkomen dat we net zo te boek komen te staan als destijds Colijn, die wanhopige joden met mondjesmaat toeliet, als we willen voorkomen dat we net zo te boek komen staan, als de mensen die blind waren voor de gevolgen van de opwarming van de aarde,

---

²⁰ Den Heijer, Schelling; Symbolen in de Bijbel, pg. 57 In de evangeliën treffen we enkele genezingen van blinden aan. De vluchtige lezer vindt daarin alleen deze boodschap: Jezus helpt de zieke van zijn vreselijke kwaal af. Op zich een fantastisch teken dat het Koninkrijk onder de mensen is gekomen. Wie echter de moeite neemt om die verhalen tegen de achtergrond van een brede context te lezen, ontdekt dat deze verhalen een rijke symboliek in zich hebben. De plaats van de genezingen in de compositie van elk evangelie is weldoordacht. Zodat er van de compositie al verkondiging uitgaat!

²¹ Marcus 15 Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Vergelijk het evangelie van Mattheus 23:16-17 Wee u, blinde wegwijzers, die zegt: Heeft iemand bij de tempel gezworen, dat betekent niets; maar heeft iemand bij het goud van de tempel gezworen, dan is hij gebonden. Gij dwazen en blinden, wat toch is meer, het goud of de tempel, die het goud geheiligd heeft?

²² EenVandaag 22 okt. 2015 Opnieuw is een inspraakavond over de opvang van vluchtelingen uitgelopen op een fiasco. In het Brabantse Steenberg verliet zo'n bijeenkomst, over de vraag of de gemeente openstaat voor opvang, explosief en 'beneden peil', aldus de burgemeester. Wie zaten er achter het protest en moet het debat over asielcentra anders georganiseerd worden?

EenVandaag sprak met voor- en tegenstanders die in Steenberg waren en de zaal te woord stonden. Ook een reactie van de landelijke actiegroep AZC-alert die bij de bijeenkomst vertegenwoordigd was. Denker des vaderlands en hoogleraar filosofie Marli Huijer reageert op de commotie en het asieldebat dat Nederland meer en meer lijkt te verdelen. Zij vraagt zich af of het telkens organiseren van grote inspraakavonden zin heeft nu de vluchtelingencrisis volgens haar vraagt om daadkrachtige oplossingen van politiek en bestuur.

De bijeenkomst gisteravond in Steenberg verliep in een grimmige sfeer. Burgemeester Joseph Vos (CDA) zei te vermoeden dat de negatieve sfeer bewust is gecreëerd. Voorstanders van een azc zouden zich niet hebben durven uitspreken. Vos: 'Ik sluit niet uit dat mensen bang zijn om iets te zeggen over dit thema.' Ook denkt hij dat een deel van de tegenstanders van buiten kwam.

Op de bijeenkomst over de komst van een azc kwamen honderden mensen af. Van tevoren waren er luidruchtige protesten. Ook tijdens de avond schreeuwden bezoekers leuzen zoals 'azc, weg ermee!', of 'we gaan op vossenjacht', refererend aan de burgemeester.

blind waren voor de gevolgen van de uitputting van de aarde, de ontbossing,

*Wij die met eigen ogen de aarde zien verscheurd,
maar blind en onmeedogend ontkennen wat gebeurt:
dat oorlog is geboden en vrede niet mag zijn,
dat mensen mensen doden, dat wij die mensen zijn.*

dan moeten we bereid zijn om onze blindheid te erkennen en moeten we net zoals Bartimeüs vragen om genezing. Omdat je het pas gaat zien, als je het door hebt. Amen.